

se adună lupii. Vara se pot alege orele de dimineață bună, cu bune șanse de rezultat.

3. Pentru goanele de iarnă, trebuie să se facă o urmărire precisă, o încercuire a lupilor. Altfel truda e zadarnică.

4. Goane primăvara și vara, în părți ale terenului, unde se presupune că se țin lupii peste zi. La aceste goane se vor ține mai ales cunoscutele trecătoare a cerbilor și a mistreților.

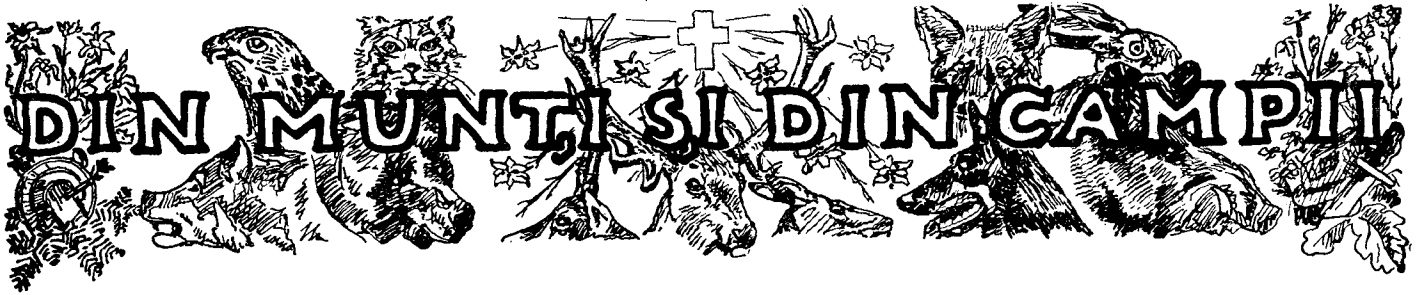
5. În Iulie, August, să ascultăm unde urlă lupii, ca eventual să găsim cotloanele cu căței. Când nu e în cuib lupoanca, e ușor să găsești cotloanele, imitând urlul de lup.

6. Majorarea premiilor pentru împușcarea sau prinderea lupilor, și mai ales plata imediată a acestor premii, ca să împintenăm și personalul, care nu e prea pasionat pentru

asemenea activitate. Știm, că la mulți oameni dragostea trece prin stomac. Și acesta e cazul adese și cu dragostea față de vânătoare.

Înainte de a termina, aș dori să mai accentuez, că sunt conștii, că nu am spus nimic nou pentru un vânător cu experiență. Dacă însă va fi tras vre-un folos din șirele mele vre-un vânător mai tânăr, ele își vor fi ajuns pe deplin scopul. Presupunând, că pretutindenea se găsească destui vânători, care să poată fi determinați să vâneze mai intensiv lupii, și în nădejdea, că prin indicațiunile de mai sus, voi fi slujit cât de puțin progresului vânatului nostru — zic un „salut vânătoresc!” tuturor vânătorilor de lupi.

L. L. St.

PĂSĂRI RARE

În numărul de Iunie al revistei noastre, dl Lt.-Col. C. Rosetti-Bălănescu descrie un exemplar nou al găștei cu gât roșu și face o recapitulare a tuturor capturilor din țară, cunoscute până azi. Termină cu un apel către camarazii-vânători să nu treacă cu tăcere cazuri similare.

Mă simt obligat și eu să pun pe hârtie tot ce știu în aceasta chestiune. Pentru început, cred de un interes deosebit existența precis stabilită a încă unui exemplar (ar fi al 8-lea la rând) al aceleiași *Branta ruficollis* (Pall.). Anexez și portretul lui. A fost „descoperit” de mine, în vacanța Paștelui din anul acesta, în colecția fraților Ceapleanski din Cetatea Albă. Proveniența: se știe doar că a fost împușcată în primăvara anului 1932, de un colonist german din com. Postal, jud. Cetatea Albă; mai multe amănunte lipsesc. Posesorului actual i-a fost adusă în carne, proaspătă, astfel e de presupus, că locul capturii e undeva aproape de oraș, cel mai probabil — împrejurimile comunei de domiciliu a vânătorului.

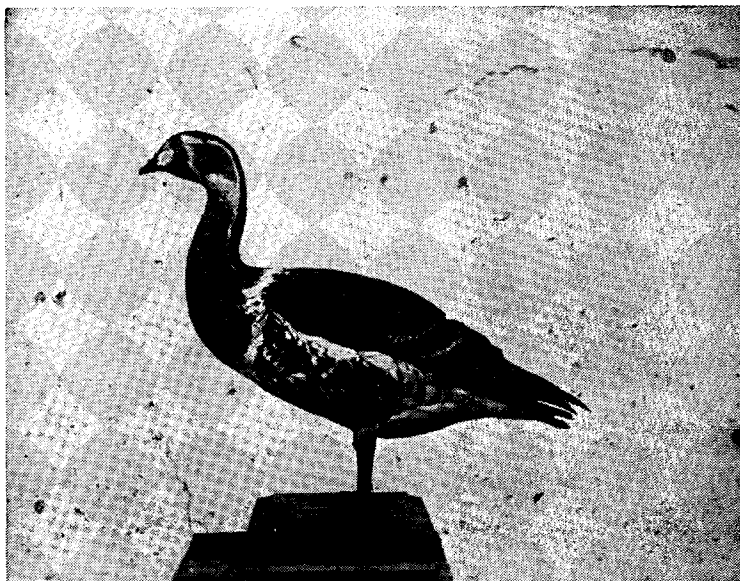
Cu aceasta ocazie mi-aduc aminte încă o observație, rămasă nelămurită; presupun însă că am avut de a face tot cu aceasta specie. Era la Cetatea Albă, la 29 Martie 1922. În toiul pasajului paserilor acvatice. Stăteam de dimineață în cerdacul casei noastre părintești, aproape de Limanul Nistrului; răposatul meu tată era

prin curte. Deodată aud o voce de pasăre, voce puternică, foarte curioasă și complet necunoscută pentru mine; sar repede afară, dar trecuse, n'am mai putut s'o văd. Tata însă o văzuse și mi-a spus că era o găscă mică, de care nu mai văzuse înainte, în toată cariera sa de vânător, foarte lungă; penajul n'a avut timp să-l distingă bine.

Am căutat apoi prin cărți și am ajuns la urma urmelor la concluzia, că era o *Branta ruficollis*; aceasta mai mult după voce, originală și mult diferită de a altor găște; se poate traduce, după Finsch, cu sunetele „ceac-voi”. (Notez că pe vremea aceea exemplarul dlui A. Buxell nu-mi era încă cunoscut).

Fiindcă începusem despre găște nu pot să nu pomenesc alte cazuri, rămase și ele nelămurite, care ar viza însă pe o soră a precedentei, pe găscă neagră, *Branta bernicla bernicla* (L.).

În 1921, tata a văzut două stoluri mari de găște, pe care le-a crezut aparținând acestei specii; era la 29 Aprilie și la 1 Mai. În cea din urmă zi am fost și eu prin apropiere, și m'a chemat să le văd. Se îndepărtaseră deja destul de mult; păreau nehotărâte, ce direcție să ia și se roteau deasupra bălților și a limanului; la întoarceri puteam și eu să disting în bătaia puternică a soarelui (era pe la amiază) culoarea lor foarte închisă. Nu este exclus, că a fost văzut în ambele zile același stol rătăcit din

Găscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*)

drumul lui normal și rămas mai mult timp prin părțile noastre.

Mai recent, îmi comunică dl A. Buxell, din com. Șaba, jud. C. Albă, că la 30 Aprilie 1933 a văzut și dânsul un stol de găște negre, care s'a ridicat din stufăriile Limanului Nistrului și a sburat deasupra satului, în direcția câmpiei Bugeacului.

Din literatură se știe că pasajul acestei specii are loc foarte târziu; așa de ex. prin Marea Baltică primele apar la începutul lui Mai. Aceasta ar coincide perfect cu datele tuturor observațiilor de mai sus (când orice pasaj de găște de alte specii era de mult terminat). E de presupus că sunt stoluri, care în loc să ia calea lor obișnuită pe litoralul Mărilor Nordului și Baltice, cine știe cum se abat câteodată și ajung până la noi. Presupunerea de mai sus ar fi susținută și de faptul că aceasta specie a fost semnalată și în Ardeal, încă din secolul trecut (E. Bielz). Dacă nu mă înșel însă, nici de acolo nu se cunosc exemplare precise; literatura respectivă îmi lipsește astăzi.

Așa dar — aviz pentru amatori. Cine are posibilitatea, să urmărească cheștiunea; să se captureze măcar un exemplar din aceasta specie, s'o putem înscrie oficial în lista păsărilor țării. Căci pe ce am văzut ori am auzit numai dela alții — nu se poate pune mult preț. Oricine a lucrat câtuși de puțin în domeniul științelor naturale, știe bine la ce concluzii năzdrăvane poți ajunge, dacă te apuci să determini dela distanță, cu ochiul. Astfel și presupusele mele găște negre, poate au fost în realitate cine știe ce alte lighioane. *Ing. S. Pașcovski*

La invitația dlui Lt.-col. C. Rosetti-Bălănescu privitor la apariția găștei cu gât roșu comunic, că un exemplar a fost împușcat lângă Cernăuți în Noemvrie anului 1928 de către dl Enric de Mikuli, Președintele Societății pentru protecția vânatului din Bucovina. De altfel am citit în reviste germane, că aceasta găscă apare aproape în fiecare an la pasaj în Ungaria la „Hortobagy” în exemplare singuratece. *Dr. I. Philipowicz*

PREA STIMATE DOMNULE BRĂTESCU-VOINEȘTI!

Mult am cumpenit pe ce cărare să pășesc, ca să am nădejdea unui cât de slab rezultat, și să-mi feresc de pe suflet o amărăciune, care mă roade. Și nu am găsit alta mai bună — și am credința că e singura bună — decât să Vă scriu Dv., care nu numai aveți patima pescuitului cinstit și dragostea vietăților apelor noastre de munte, dar ați avut și curajul vorbelor aspre și grele aruncate în fața mulților inconștienți, pustiitori ai acestei bogății și frumuseți a țării noastre. Și să Vă scriu, deschis, în fața lumii, chiar în coloanele iubitei noastre reviste „Carpații”, pe care Dv. ați cinstit-o dela început cu măiastra și calda Dv. slovă.

Iată ce m'a tulburat, și am credința, că va răscoli și în sufletul Dv. multă indignare.

Mi s'a spus, — de unul, care a luat parte la vizita pe care a făcut-o dl Prim-ministru și alți membri ai guvernului în primăvara aceasta, la Câmpeni — că s'au pustiit cu prilejul acesta multe sute de păstravi, ca să îmbogățească mesele oaspeților. E un lucru de înțeles, ca atunci când înalții demnitari

ai statului cinstesc un ținut prin vizita lor, să li se dea toată atențiunea, să se străduiască localnicii să îi împărtășească de bunătățile pământului lor. Ar fi urât dacă ar face altfel.

Dar cum s'au prins păstravii dela Câmpeni? Două zile dearândul s'au dinamitat apele pe la Vidra, pe la Albac, pe alți munți, ca să se coboare la Câmpeni vre-o 600 (șasesute!) de păstravi, aleși mai voinicei, necontând mărunțișul rămas „pescarilor” și de sigur multele mii de peștișori mânați, morți, de apă. De sigur, înalții oaspeți, și mai ales dl Ministru al Agriculturii care era de față, nu știa de această blăstămăție, și lor nu li se poate imputa nimic. Dar de ce trebuie oare, ca aproape fiecare vizită ministerială (și vorbim de toți anii dela unire încoace) să însemneze asemenea acte de barbarie și de braconaj? Imi aduc aminte de o masă mare dată mai anii trecuți de un episcop în cinstea unui ministru. Era în Martie și se servea spinare de câprioară! Iar altădată, prin Octomvrie, am luat parte la o altă masă, tot cu un ministru în frunte, unde se laudau păstravii plini de icre. Mi-am permis atunci răzbunarea, să spun vecinului meu — care mă întreba de ce nu ating bunătatea de pește — că păstrăvul cu icre și lapți e otrăvicios, cum sunt otrăvicioase și icrele mreței. Și am avut satisfacția să amărăsc pe amfitrionul, care și-a văzut oaspeții renunțând la păstravii minunați.

Dar amărăciunea mea s'a întezit la gândul, că această ticăloșie s'a făcut tocmai în Munții Apuseni, atât de săcătuiți și de pești și de vânat, unde ar trebui o complectă protecție cel puțin 10 ani, ca să se refacă, cecece era mai înainte vreme.

Și acum care e nădejdea mea? Mă gândesc, că Dv. mult cinstite și de o țară întreagă mult iubite, dle Brătescu-Voiniești, nu veți pregeta să treceți încăodată pragul Ministerului de Domenii, și cu vorba Dv. grea în blândețea ei, să arătați cecece s'a întâmplat. Poate se va lua o măsură față de cei ce au pângărit, și poate se va ajunge, pe rând pe rând, ca înalții demnitari ai statului, când li se servește păstrăv, să întrebe — prietenește — de unde a fost prins și cum a fost prins.

Azi s'ar rușina un „organizator”, mâine altul, și ar ajunge cu vremea să știe, că nu face bucurie oaspeților, și nu-și face lui cinste prin asemenea bucate murdărite de urâtenia braconajului.

Iar dupăce Vă cer iertare pentru această picătură de fiere, zic și eu, de mângăere deopotrivă și pentru Dv. și pentru mine,

„Cele rele
„Să se spele
„Cele bune
„Să se-adune!”

și Vă urez să petreceți pe malul râurilor de munte multe ceasuri bune, înșirate în salba multor ani de-acum înainte. Și să vedeți la ce lung șir de ani mă gândesc, vă zic, să Vă țină Dumnezeu în sănătate și putere... până nu se va mai da cu dinamită și nu se va mai otrăvi cu lipan în Țara Românească.

Al Domniei Voastre, cu sfioasă dragoste și multă cinstire

I. CRETU.